

סדנאות

סדנת מיינדפולנס למרפאים בעיסוק - התצפית ככלי להתבוננות פנימה

ענת אגם

קליניקה פרטית, הרצליה

anat@agams.com

רקע

"מיינדפולנס זו מיומנות שבה האדם מביא את תשומת הלב בצורה מכוונת לרגע הזה ללא שיפוטיות" היתרונות של מיינדפולנס נחקרו רבות בשנים האחרונות ובאים לידי ביטוי בהפחתת מתח ולחץ והעלאת השקט הנפשי, שיפור יכולות קוגניטיביות כמו ריכוז וזיכרון, עזרה במצבי דיכאון, הגברת אורך הרוח והחמלה, שיפור במערכות יחסים ועוד. לימודי מיינדפולנס כמיומנות יום-יומית נכנסים היום למערכת החינוך, למערכות הבריאות ולמערכות עסקיות, לכן יש חשיבות שמרפאים בעיסוק יכירו וישתמשו בתרגול הן ככלי עזר לעצמם כמטפלים והן בעבור הלקוחות. מקצוע הריפוי בעיסוק הוא מקצוע הוליסטי, וההקשר של התפתחות אישית דרך מודעות פנימית, יכול להיות צלע נוספת בטיפול שאנחנו המרפאים בעיסוק יכולים לתת ללקוחות שלנו בנוסף לטיפול "הרשמי". הכלי המרכזי של הריפוי בעיסוק - התצפית, יכול להיות כלי מצוין להתבוננות פנימית.

הסדנה:

1. לחשוף את המרפאים בעיסוק למושג מיינדפולנס, ברמה התיאורטית וברמה המעשית של התרגול.
2. המשתתפים יצאו מן הסדנה עם חוויית מיינדפולנס יחד עם הידע התיאורטי.

נושאים

1. הסדנה משלבת התנסויות בתרגול מדיטציית מיינדפולנס, וידע תיאורטי.
2. תרגול מספר תרגולים שונים. מתוך החוויה של התרגול, המשתתפים ישתפו בחוויות שלהם, וכך נעשה תהליך של עיבוד, ממנו נעמיק בהגדרות המושג וההיבטים התיאורטיים שלו. המשתתפים בסדנה יצאו עם:
 - כלים של תרגול מיינדפולנס שיוכלו מיד להשתמש בחיי היום-יום.
 - ידע תיאורטי - מהו מיינדפולנס ומאין הגיע, איזה התערבויות מבוססות מיינדפולנס קיימות היום בעולם הטיפול.
 - אפשרויות להתערבויות- אשתף ואספר על הניסיון שלי בהעברת קורס להפחתת מתח ולחץ באמצעות מיינדפולנס לאנשים נפגעי נפש. וקבוצות תרגול מיינדפולנס למתמודדים.

עולה כי המשתתפים בתכנית CSW עבדו יותר שעות בשוק החופשי והרוויחו משכורות גבוהות יותר בהשוואה למי שקיבל רק ליווי תעסוקתי. באמצעות שיתוף פעולה ייחודי בין קבוצת שכולו טוב לבין בית הספר לשיקום שילוב והחלמה בקריה האקדמית אונו, ההתערבות תורגמה ומועברת כהכשרה שנתית לעובדי מערך השיקום התעסוקתי בריאות הנפש.

מטרת הסדנה

1. להציג למשתתפיה תכנים מרכזיים מתוך מנאל ההתערבות ולאפשר חשיפה והתנסות לכלי שימושי לזיהוי קשיים קוגניטיביים ואסטרטגיות להתמודדות עימם במסגרת עולם העבודה. היכרות עם התכנים עשויה להרחיב את ארגו הכלים בעבודתה השוטפת של המרפאה בעיסוק העוסקת בשילוב תעסוקתי במערך השיקום בבריאות הנפש.
2. לאפשר תכלול למידה חווייתית של התכנים, התנסות באסטרטגיות השונות ותכנון יישומן האפשרי בשלבי העבודה השונים במערך התעסוקה: בירור העדפות, חיפוש עבודה, שימור עבודה ושיפור ביצועים.

מיומנויות קוגניטיביות לעבודה - היכרות עם התערבות קבוצתית קוגניטיבית בקרב אנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית ומקבלים שירותי תעסוקה

גילי חטר ישי¹, הגר אלוש², ד"ר אמיר טל², ד"ר נעמה כץ³, ד"ר נעמי הדס לידור¹

¹ בית הספר לשיקום שילוב והחלמה - הקרייה האקדמית אונו, ² קבוצת שכולו טוב, ³ חוג לריפוי בעיסוק, הקרייה האקדמית אונו

רקע

תעסוקה משמעותית מאפשרת חיים משמעותיים ותכליתיים בקהילה. התפיסה הרווחת בבריאות הנפש כיום, מדגישה את הזכות והצורך של השתלבות אנשים עם מגבלה נפשית (להלן: מתמודדים) בעולם העבודה החופשי. אחת ההתערבויות המוכרות והנחקרות ביותר היא גישת התעסוקה הנתמכת (Individual IPS-placement and support). על אף ההוכחות לשיפור מצבם התעסוקתי של מתמודדים המקבלים שירותי תעסוקה הנתמכת, מן הספרות המקצועית עולה כי אחוזים גבוהים (25-50%) מקרב המתמודדים אינם מצליחים להשתלב בעבודה או מועסקים לפרקי זמן קצרים בלבד. מתוך כך, פותחה התוכנית "מיומנויות קוגניטיביות לעבודה" (Cognitive Skills for Work-CSW) מבוססת מודיק (פרוטוקול), שמטרתה לזהות, ללמד ולהתאים אסטרטגיות קוגניטיביות המסייעות לקדם, לייעל ולהשלים את תהליכי התעסוקה הנתמכת הניתנים למשתתפיה. תוכנית זאת, מתכתבת עם המגמה בריפוי בעיסוק בשנים האחרונות של פיתוח תוכניות התערבות קוגניטיביות אשר משלבות עקרונות של ניהול עצמי ומקנות ידע, תרגול מיומנויות ותחושת מסוגלות. כל זאת במטרה לסייע בשכלול ושיפור אסטרטגיות קוגניטיביות לשיפור תפקודי בתחומי החיים השונים. מממצאי המחקר עד כה

שותפות טיפולית עם הורים - כיצד?

ליאת גפני לכטר^{1, 2}, איילת בן ששון¹,
נעמי יוסמן¹

Igafni@staff.haifa.ac.il

¹החוג לריפוי בעיסוק, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה; ²המחלקה לריפוי בעיסוק, סארג'נט קולג' למדעי הבריאות והשיקום, אוניברסיטת בוסטון, ארה"ב.

רקע

סדנה זו מיועדת למרפאות בעיסוק המעוניינות להרחיב ולהעמיק את החשיבה והמימונות הקלינית ביישום טיפול ממוקד משפחה ובבניית שותפות עם הורים בטיפול. טיפול ממוקד במשפחה הוא הטיפול המיטבי (best practice) בעבודה עם ילדים. טיפול זה כולל יצירת שותפות טיפולית המבוססת על כבוד הדדי, העברה דו-כיוונית של מידע, בקביעת מטרות משמעותיות והשגתן, רגישות תרבותית וגמישות במודל הטיפולי בהתאם לצרכים הייחודים של כל משפחה. חשיבות הטיפול הממוקד במשפחה נתמך על ידי מדיניות וחקיקה, הנחיות מקצועיות, ומאות מחקרים. עם זאת, עבודה עם הורים ומשפחות הינה מאתגרת ופערים בקשר הורה-מטפל עלולים להפחית מיעילות הטיפול. מטרת הסדנה הנוכחית היא לחשוף את המשתתפות לכלים ולמימונויות מתקדמות ליצירת שותפויות טיפוליות עם הורים תוך הבאה בחשבון של צורכי המשפחה כולה בטיפול. סדנה זו הינה חלק מתוכנית הכשרה הקרויה Better Together שהינה הכשרה אינטרדיסציפלינרית בעבור קלינאים לקידום עבודה עם משפחות, שפותחה במסגרת עבודת דוקטורט באוניברסיטת בוסטון.

מטרות הסדנה

1. למידת כלי הערכה: (Helping maps Madsen, 2014) המשמש לקידום תקשורת, התבוננות, שותפות וקביעת מטרות משמעותיות.
2. מיפוי חסמים וסייגים לשותפות ומתן דגשים ואסטרטגיות מעשיות לקידום העבודה עם הורים.
3. הקניית ידע שיאפשר הערכה של טיפול ממוקד במשפחה כפי שבא לידי ביטוי בעבודה היום-יומית (בחינת fidelity - מידת הנאמנות לעקרונות הטיפול).
4. הבנת דרכים להתאמת השירות הקיים לצורכי משפחות.

מטרות בהתאם לגישת הלקוח במרכז בטיפול בילדים עם ADHD.

2. Little Developmental (LDCDQ) coordination disorder (Richtman, & Parush 2011) שאלון הורים שפותח ותוקף בישראל במטרה לאתר ילדים עם חשד ל-DCD בין הגילאים 3-4 שנים.

3. Social skills improvement (SSIS) (Gresham & Elliot, 2008) system

4. שאלון לגילאי 3-18 שנים הבודק מימונויות חברתיות. לשאלון גרסה להורים, גננות/מורים וילדים. השאלון תורגם לעברית.

5. GIFT (Gilboa Functional Test) ד"ר יפית גלבוע כלי סינון ישראלי שפותח במטרה לסייע באיתור ילדים בגילאי 3-6 עם חשד לעיכוב התפתחותי בתחום המוטוריקה העדינה והגרפומוטוריקה.

6. Sensory Profile2 (Dunn) - עדכונים על הכלי בגרסתו החדשה והתייחסות לתוקף ומהימנות הגרסה העברית.

הכרות עם כלי הערכה חדשים לילדים אשר פותחו בארץ או עברו התאמה ותיקוף לשימוש בישראל

ד"ר יפית גלבוע, ד"ר רותי טראוב- בר אילן, פרופ' עדינה מאיר, ד"ר אביבה יוכמן, ד"ר מירי טל-סבן

בית הספר לריפוי בעיסוק של הדסה והאוניברסיטה העברית בירושלים
yafitgilboa@yahoo.com

רקע

על מנת לספק טיפול מבוסס ראיות מחקר, קיימות חשיבות רבה להרחיב את ארגון כלי האבחון הסטנדרטים שבהם משתמשים מרפאים בעיסוק, אשר פותחו בארץ או תורגמו והותאמו תרבותית לאוכלוסיית היעד בישראל.

מטרת הסדנא

1. הכרות עם חמישה כלי הערכה לילדים אשר מתייחסים הן להערכת תפקוד והן למרכיבי אדם ומיומוניות ביצוע וזאת בהתאם למודל ה-ICF.

2. הכרת כלי הערכה סטנדרטים אשר מעריכים תחומים מרכזיים בתחום הילדים ולהבין את יתרונותיהם וחסרונם. כמו כן, תהייה התייחסות לסוגיות עקרוניות הנוגעות להתאמה תרבותית של כלי הערכה.

נושאים

1. Pictorial Interview of Children's Metacognition and Executive Functions (PICME) ד"ר רותי טראוב-בר-אילן ופרופ' עדינה מאיר ה-E פותח בישראל במטרה להעריך את התפיסה העצמית של הילד אודות האתגרים שהוא חווה בתפקודים הניהוליים בחיי היום-יום לצד הערכת עצמותו של הילד וזאת במטרה לקדם הצבת

**כוחה של סימולציה: שימוש בסימולציה
מבוססת שחקנים מדומים לשיפור
מיומנויות טיפוליות**

ד"ר ליאת שגב

החוג לריפוי בעיסוק - הקריה האקדמית
אונו liatraz@gmail.com

רקע

מיומנויות תקשורת ממוקדות מטופל מסווגות בכמה דרכים ומרכיבין המרכזיים הוגדרו ב-1999 בוועידת קלמנוזוכוללים איסוף ושיתוף מידע, הגעה להסכמה לגבי מטרות טיפול ועוד. הוכח כי לשימוש במרכיבים אלה השפעה חיובית משמעותית על שביעות רצון המטופל, התמדה וניהול הטיפול. לאחרונה החלו בלימוד מיומנויות אלה בתוכניות הלימודים במקצועות הבריאות, אולם מחקרים רבים מראים כי יש קושי של קלינאים, ובכללם מרפאים בעיסוק, לשלב נכון מרכיבים אלה בטיפול. כיום מעט מאוד קלינאים נוטים לשפר מיומנויות אלה בקורסים מקצועיים. הוכח כי הדרך הטובה ביותר לרכישתם היא שילוב של למידת תיאוריות עם אימון מעשי. סימולציות, במגוון סוגיהן, ידועות ככלי יעיל לרכישה ואימון מיומנויות. במקצועות הבריאות השונים משתמשים בסימולציות להערכה, אימון ושיפור מיומנויות קליניות ותקשורת. יתרונות הסימולציה כוללות למידה הדרגתית ומובנית בסביבה בטוחה, אימון חוזר הכולל מישוב ועוד. שימוש במטופלים מדומים (שחקנים המדמים מטופלים) זו אחת השיטות המוכרות בספרות לאימון. השחקנים, מלבד העובדה שלמדו משחק באופן מקצועי, עוברים הכשרה מיוחדת למתן מישוב ומשחקם מתבסס על תרחישים שנכתבים בידי אנשי מקצוע מומחים בתחום האימון. מלבד המקצוע הרפואה, במקצועות בריאות אחרים עיקר השימוש בסימולציה מתמקד בהוראת סטודנטים ופחות באימון קלינאים העובדים בשטח.

**להדפיס את החלום - סדנת חשיפה
להדפסה תלת ממדית בשירות הריפוי
בעיסוק**

^{1,2} איריס אדטו-בירן, ^{3,4} מעיין כהנא

¹ מכון טראמפ, בית איזי שפירא, ² החוג לריפוי בעיסוק - הקריה האקדמית אונו, ³ עמותת מילבת, ⁴ חברת using3d
irisadato@gmail.com

רקע

הדפסה תלת ממדית הינה טכנולוגיה זמינה ונגישה המאפשרת ייצור מוצרים שונים בהתאמה אישית. השימושים עבור אנשים עם מוגבלות הם רבים ומגוונים - סדים, משחקים, עזרים ליום-יום כמו למשל אחיזונים לכלי כתיבה וציור, לכלי אוכל ועוד. להדפסה תלת מימדית פוטנציאל רב לשיפור איכות חיים של אנשים והשימוש בה מאפשר חוייה של יצירה והתאמה אישית.

מטרות

1. חשיפה לתחום ההדפסה התלת ממדית והאפשרויות הטמונות בו בעבור אנשים עם מוגבלות וככלי בשירות הריפוי בעיסוק.
2. התנסות ראשונית בשימוש בתוכנת תכנון ולמידה כיצד עובדת המדפסת.

נושאים

1. מבוא והסבר
2. התנסות
3. דיון על אודות פוטנציאל השימוש בריפוי בעיסוק

מטרת הסדנה

1. אימון במיומנויות תקשורת משמעותיות בהתערבות טיפולית בריפוי בעיסוק.
2. הצגת מודל לאימון באמצעות סימולציות שיוכל להיות מוטמע במרכזי טיפול שונים.

נושאים

1. חשיפה למרכז הסימולציה של הקריה האקדמית אונגו.
2. למידת מודל לאימון המשלב מטופלים מדומים.
3. למידת מודל תחקור מבוסס וידאו.
4. התנסות במפגש טיפולי עם מטופל מדומה בדגש על תרגול מיומנויות תקשורת. ייכתבו 3 תרחישים: אחד מן התחום ילדים, אחד מבריאות הנפש ואחד מהתחום הפיזיקלי שייצגו טיפולים אופייניים.
5. התנסות בתחקור מבוסס וידאו.

ריפוי בעיסוק בעולם היזמות: מגישים לכם את החזון!

אפרת שנהוד¹, שרית טרסר^{2,3}, ד"ר ליאור חביב⁴, דנה הוכשטיין מאן^{5,6}

¹חברת ReSymmetry, ²חברת טימוקו בע"מ, ³החוג לריפוי בעיסוק - אוניברסיטת חיפה, ⁴יזם עצמאי, ⁵אלינוביישן (ALYNnovation), ⁶בית חולים אל"ן

רקע

קהילת המרפאים בעיסוק מאופיינת ביוזמה, יצירתיות, מסירות ונתינה, תכונות שאנו המטפלים יודעים ליישם היטב בחדר הטיפולים. אך לא פעם, הרצון ליצור, ליוזם ולהעניק, פורץ את גבולות הקליניקה ויוצא לעולם הגדול, השונה, שמציב לפנינו אתגרים חדשים ולא מוכרים. בסדנה זו יוגש העולם העיסקי לקהילת המרפאים בעיסוק ויתנו כלים מעשיים להפיכת רעיון למיזם פורץ דרך.

נושאים

1. מרעיון לצעד ראשון. **שרית טרסר** נעסוק בשלב הראשוני של הנבטת הרעיון, זיהוי ההזדמנות, למידת השוק והבנת הצורך הקליני והמסחרי של המיזם. נפרוט את הרעיון המופשט לצעדים קטנים ונפרוץ מחסומים.
2. הנעה לפעולה: שלב הפיתוח. **אפרת שנהוד** פיתוח מוצר משול לפירוק והרכבת פאזל רב חלקים. בחלק זה של הסדנה נבין את הרכבת השלם של פיתוח מוצר, בשילוב זוויות הראייה של מעצבי מוצר ומהנדסים.
3. יוצאים לעולם הגדול. **ד"ר ליאור חביב** מיזם המפותח באקדמיה או בשטח טומן בחובו משמעות עסקיות, נבין את שלבי התקדמות המיזם ממבט עסקי וכלכלי. נתוודע לדרכי מיוון, לדרכים להגנת המיזם ולמקורות תמיכה.

4. יזמות והזדמנות! **דנה הוכשטיין מאן** הסטארט אפ נייען מגיע לתחום הטכנולוגיה המסייעת, ולקהילת המטפלים נפתחות הזדמנויות חדשות ליזמות! נדבר על מודל חדש של יזמות שמכוון לתחום השיקום.

מסטודנטים למרפאים/ות בעיסוק- מבנים את הדרך

ד"ר נעמה כץ, ד"ר אפרת סלניקי החוג לריפוי בעיסוק הקריה האקדמית אונו

מטרת הסדנא

אז מה עושה מרפא/ה בעיסוק? שאלה פשוטה ולה תשובה מורכבת. מטרת הסדנא, לעסוק בהגדרת הזהות המקצועית של מרפאה בעיסוק מתוך נקודת מבט מוקירה.

הסדנא

המקצוע בו בחרנו מוכר כרחב ומגוון וככה שנותן מענים לאוכלוסיות מגוונות במגוון תחומי חיים. מנעד השירותים שנותנים מרפאים בעיסוק הולך ומתפתח ויוצר שדות תעסוקתיים חדשניים ויצירתיים. ההתפתחות מביאה לעושר גדול מחד ומאידך מעמיקה את מורכבות התשובה לשאלה אז מה עושה מרפא בעיסוק, זהות מקצועית מוגדרת כאוסף אמונות ערכים חוויות ומניעים שלפיהם אנשים מגדירים את עצמם בתפקיד המקצועי. בספרות ישנה התייחסות רחבה למאפייניה. חלקם עוסקים בהגדרה ברורה של מרכיביה ואחרים מאפיינים אותה כתהליכית ורפלקטיבית. אך משותפת לכולן ההכרה בחשיבותה וההבנה שפיתוחה אורך זמן. הבנה זו אינה מקלה על הצורך של סטודנטיות ומרפאות בעיסוק בתחילת דרכן המחפשות הגדרה מדויקת וברורה להישען עליה. מורכבות זו מביאה לתחושת תסכול אצל סטודנטיות רבות ומרפאות בעיסוק בתחילת דרכן, סוגיה מוכרת בארץ אך גם בעולם. מטרת סדנא זו היא תוצאה והתחלה של תהליך שאליו יצאו במשותף כל המוסדות האקדמיים בארץ מתוך כוונה לתת מענה אפשרי ורוחבי בשלב התפתחות מקצועית זה. מתוך הבנת המורכבות, אך גם הכרה בעושרו ויפיו של המקצוע, בחרנו לעסוק בהגדרת הזהות המקצועית מתוך נקודת מבט מוקירה.

**הכרות עם שיטת שלהב Child'Space
לעבודה עם תינוקות והוריהם**

אורלי גת

בעלת קליניקה פרטית ומעונות השיקומיים
"רמת דוד".

orlygat@gmail.com

רקע

בשנים האחרונות קיימת מגמה עולמית וארצית לגייס משאבים ולהשקיע בציבור התינוקות והוריהם. יש מגמה של התערבות מוקדמת מתוך הבנה שהתערבות כזו יכולה למנוע קשיים המתעוררים בגילאים מאוחרים יותר, ומראה שיפור מהיר יותר בהשוואה להתערבות בגילאים מאוחרים יותר. הגישה המקובלת כיום בעולם, והיא אף מחלחלת לארץ, סוברת כי אדם המטפל בתינוקות צריך להיות בעל ידע רחב בתחומי ההתפתחות השונים, מתוך ההבנה כי קיימת השפעה הדדית של התפתחות התחומים השונים זה על זה. כך למשל, ההתפתחות המוטורית משפיעה על התפתחות המשחק ומושפעת ממנה, ההתפתחות הרגשית משפיעה על ההתפתחות המוטורית ומושפעת ממנה, והשפעה הדדית זו מתקיימת גם התהליך התפתחות השפה, התפתחות המערכות החושיות, ההתפתחות הקוגניטיבית ועוד. הידע הנרכש בתחומי ההתפתחות השונים תורם להסתכלות הוליסטית על מצבו של התינוק, למרפאים בעיסוק ידע תיאורטי רחב הנוגע להתפתחות תינוקות, הכולל היבטים מוטוריים, פיזיולוגיים, קוגניטיביים, פסיכולוגיים, חברתיים ופתולוגיים. קיים גם ידע נרחב הנוגע להיבטים רגשיים בהתפתחות ובקשר הורה-תינוק, עם-זאת מרפאים בעיסוק רבים חשים בחסך בכל הנוגע לידע המעשי לטיפול ומגע בתינוק וליעוץ להורים לתינוקות, מה שמשפיע על תחושת הביטחון שלהם לגבי המקצועיות שלהם בתחום.

נושאים

1. ייתן רקע על מרכיבי הזהות העיסוקית שלנו ועקרונות חקר מוקיר.
2. יובאו סיכום ממצאים מהחוגים השונים בארץ. במפגש **שתתפו ראשות החוגים ונציגותיהם מכל המוסדות האקדמיים בארץ.**
3. חלוקה לשולחנות עגולים מעורבים בהם יעסקו במוקדים שונים של עשייה מקדמת הגדרה ברורה. במפגש יועברו עקרונות מנחים לבניית זהות עיסוקית, לצד למידת חקר מוקיר ככלי עבודה. שילוב זה יאפשר למשתתפים למצוא את הקיים והחסר במרכיבי זהותם המקצועית. נרצה לזהות את הקיים, למקד את החסרים, אך גם ליצור מענים ראשוניים להגדרה. מוקד המפגש יכלול שיח שולחנות עגולים בין מרפאים בעיסוק בתפקידים שונים סביב סוגיית הגדרת הזהות. במפגש ייעשה שימוש בתכנים שנאספו מכלל המוסדות האקדמיים בארץ לשם ביסוס הדין.

מטרות

תהליך הערכה וכלי הערכה בריפוי בעיסוק

עם מתבגרים

נירית לבנון ארז¹, ד"ר יעל פוגל², ד"ר תמי בר שליטא³, ד"ר מירי טל סבן⁴, ד"ר יונת יבזורי⁴

¹ביה"ס לריפוי בעיסוק, אוניברסיטה העברית, ירושלים, ²החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה, ³החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת תל אביב, ⁴מקצועות הבריאות, האגף לחינוך מיוחד
yonativzo@gmail.com

מטרת הסדנה

1. הכרות עם מאפייני תהליך הערכה בריפוי בעיסוק של מתבגרים, הכוללים כלי הערכה ייחודיים למתבגרים
2. חשיבה קלינית-מקצועית, שבבסיס השימוש בכלים אלו.

תרומת הסדנה

משתתפי הסדנה ירכשו ידע על תהליך הערכה במתבגרים על פי מודל ICF ותוצג בפניהם רשימה של כלי הערכה נגישים לשימוש בהערכה של מתבגרים בישראל. המשתתפים יכירו כלים להערכה של תפקודים ניהוליים למתבגרים, יחשפו לשאלונים להערכה של ויסות חושי למתבגרים, יכירו שאלון להערכת סימנים ל-DCD בקרב מתבגרים ילמדו על מרכיבי סגור עצמי וכירו שאלון להערכה של יכולות סגור עצמי. בהמשך המשתתפים יתנסו בהגדרת מטרות ותכנון התערבות באמצעות תיאורי מקרה ושימוש בחשיבה קלינית-מקצועית.

נושאים

1. פתיחה, מאפייני תהליך הערכה למתבגרים והצגת רשימה של כלי הערכה למתבגרים-

נירית לבנון ארז

1. פתיחות צוהר לעולם של ידע המחבר בין ידע תיאורטי לבין ידע מעשי המאפשר לעבוד עם תינוקות והוריהם, מתוך הבנה עמוקה של תהליכי התפתחות תנועתיים, בהסתכלות הוליסטית על תחומי ההתפתחות של התינוק, ועל הסביבה בה הוא גדל.
2. חווית למידה חדשה, המערבת למידה דרך תנועה ותחושה, ומאפשרת הבנה של התפתחות התנועה.
3. מתן כלים מעשיים למתן תחושה עמוקה המערבת את המערכת הפרופריוספטיבית.

נושאים

1. שיעור בתנועה התפתחותית (Developmental Movement Exploration - DME).
2. התנסות מעשית - מגע עמוק והשפעתו על תפיסת הגוף ועל התנועה.
3. הצגה של שיטת שלהב ChildSpace המבוססת על עקרונות שיטת פלדנקרייז, באמצעות הצגת מקרה.
4. דיון, שאלות ותשובות.

2. הערכת תפקודים ניהוליים בקרב מתבגרים, שאלון BRIEF-SR - ד"ר יעל פוגל
3. דפוס הוויסות החושי, שאלון ויסות חושי, שאלון פרופיל סנסורי - ד"ר תמי בר שליטא
4. הערכה של DCD במתבגרים, שאלון לאיתור ליקויים התפתחותיים בקואורדינציה מוטורית (DCD) - ד"ר מירי טל סבן
5. מרכיבים והערכה של סגגור עצמי, שאלון לסגגור עצמי - ד"ר יונת יבזורי
6. עבודה בקבוצות לפי בחירת משתתפי הסדנה, דיון סביב תיאור מקרה או דו"ח סיכום הערכה על השימוש בכלי הערכה, שהוצגו במליאה.
7. הצגת העבודה בקבוצות וסיכום. התייחסות לשיקולים בבחירת כלי הערכה, למידע שכלי הערכה מספק, כיצד השימוש בכלי הערכה יסייע להגדרת מטרות ולתכנון התערבות.
- שימוש בטכנולוגיות חכמות עם אוכלוסיית מוגבלות שכלית התפתחותית**
- חגית רובין¹, יעל שידלובסקי פרס²
- ¹מדריכה מחוזית וארצית במשרד החינוך נגישות וטכנולוגיה מסייעת, ²יועצת ארצית תחום ריפוי בעיסוק, יחידת הבריאות, משרד הרווחה Hagitrubin1@gmail.com
- מטרת הסדנה**
- חשיפה והכרות עם טכנולוגיות חכמות בשירות אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.
- תרומת הסדנה**
- סדנה יישומית ומעשית במטרה לספק כלים בתחום הטכנולוגיה המסייעת לטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.
- נושאים**
1. היכרות עם תחום המציאות המדומה בשירות אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. יוצגו מערכות פתוחות ומערכות סגורות, יתרונות וחסרונות של כל מערכת בליווי דוגמאות מהשטח. הכרות עם כלים ייעודיים כדוגמת מערכת מיקוד מבט.
 2. היכרות עם אפליקציות, תוכנות וממשקים המאפשרים עבודה ייעודית ומיטבית עם אוכלוסיית אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בעזרת אייפדים וטאבלטים. לימוד ניתוח אפליקציה והתאמתה לקהל היעד.
 3. המשתתפים יתנסו באפליקציות השונות, ילמדו לנתח בעצמם אפליקציה ולבדוק התאמתה.
 4. סיכום, מסקנות, הצגת תוצרים.

3. התרומה הייחודית של מקצוע הריפוי בעיסוק בטיפול בכאב כרוני בדגש על גישות טיפול מרכזיות וכיווני מחקר חדשניים בטיפול בכאב כרוני.

הכאב בטיפול וטיפול בכאב-סדנה להבנת בסיס ההתערבות לטיפול בתסמונות כאב

חנה קרפין, שירה קראוס, נעמה גייסיס
מרכז רפואי שיקומי "רעות" המרכז לשיקום
תסמונות כאב, תל אביב.

רקע

כאב מוגדר כ"תחושה וחוויה נפשית לא נעימה הקשורה בנזק ממשי או אפשרי לרקמה, או המתוארת במונחים של נזק מסוג זה". הכאב יכול להשפיע על חיינו הרגשיים, הקוגניטיביים, המוטוריקה ועל רמת ההשתתפות בפעילויות החיים. כאב כרוני הופך לבעיה גדלה והולכת בעולם המערבי, שכיחות הסובלים ממנו נעה בין 10%-40% וההתייחסות כיום לכאב כרוני היא לא כאל סימפטום, אלא כאל בעיה בפני עצמה. לאורך השנים ניסו תיאוריות שונות להסביר את התהליכים המתרחשים בכאב בכלל ובכאב כרוני בפרט. תיאוריות אלו תורמות נדבך משמעותי בהבנת כאב כרוני ומשקפות את המידע שהולך ומצטבר על השינויים הפיזיולוגיים, הפריפריים והקורטיקליים המתחוללים באדם הסובל מכאב כרוני. למקצוע הריפוי בעיסוק יכולת לתרום משמעותית לקידום השתתפות וחזרה לתפקוד של מטופלים אלו ובשדה הקליני מתעורר צורך גובר ועולה בביסוס הרקע התיאורטי ובקבלת כלים אבחוניים וטיפוליים לייעול התהליך הטיפולי בחולים אלו.

מטרות הסדנה

1. הבנת המנגנונים העומדים בבסיס תופעת הכאב הכרוני.
2. עקרונות ההערכה בריפוי בעיסוק באוכלוסייה הסובלת מכאב כרוני, תוך היכרות עם כלי אבחון מרכזיים להערכת ליקויים תפקודיים, תפיסתיים וסנסוריים בכאב.